ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 18
Архівний № 49

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 6465

Вакула

Надежда Захаровна

начато 12 августа 1946 г.

окончено 18 июня 1955 г.

на 6 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 18
Архівний № 49

сомольського активу в Кривому

постанов у пленуму ЦК ЛКСМУ четвертому кварталі 1945 року.

Верстати в досвідчених руках

В усіх цехах Харківського тракторного заводу біля найскладніших верстатів можна побачити зовсім юних робітників, які лише недавно закінчили школи фабрично-заводського навчання або ремісничі училища. Багато з них працюють вже як досвідчені, кваліфіковані майстри і користуються цілком заслуженим авторитетом.

Молодий робітник Микола Холодняк за короткий час оволодів майстерністю і тепер виконує норми на 600 процентів.

Шліфувальник Іван Гриняєв недавно закінчив ремісниче училище. Впертий, наполегливий і вольовий, він вчився, придивлявся до роботи майстрів, не відмовлявся від складної роботи, яку повинні виконувати робітники вищих розрядів. Юнак прекрасно оволодів шліфуванням фасонних різців і домігся 350-400 процентів виробітку.

К. СЕРГІЄНЯ.

м. Харків.

ретар комсомольської організації с. Паршиково Ольга Редько. — Обов'язково доб'юся, щоб мої дівчата виростили по 115 центнерів кок-сагизу з гектара.

ВУГІЛЛЯ І РУДА НА ЗАКАРПАТТІ

УЖГОРОД, **(Наш кор.).** В гірських селах Сільце, Великий Раковець, Білки та інших, — на території Закарпатської області знайдено великі запаси бурого вугілля і руди. На повну потужність працюють вже 4 шахти. Незабаром розпочнеться експлоатація ще 8 шахт.

тракторні станції Макіївського району потребували багато запасних частин для ремонту тракторів, а механічний цех заводу імені Кірова замовлення не виконав.

Щоб прискорити випуск запасних частин, комсомольці заводу запропонували ряд удосконалень. Зокрема, на пропозицію комсомольця Балаєва на фрезерних верстатах були встановлені спеціальні пристосування, що дало можливість обробляти водночас 4 валики замість одного. Тепер комсомолка-фрезерувальниця Ні-

верстати, виконує норму на 200 процентів. Токар-інструментальник комсомолець Шкап дає дві з половиною норми, комсомолець Семеніхін — близько трьох.

Завдяки раціоналізаторським заходам комсомольців, колектив механічного цеху виконав лютневий план випуску запасних частин для тракторів та сільськогосподарських машин за 2 дні до строку. В цьому місяці цех працює ще успішніше.

А. БОБНЄВ.

м. Макіївка.

РОЗПОВІДІ ПРО ВЧИТЕЛІВ

Ідеал життя

Хвилини тяглися надто довго. Учні, ніби навмисне, говорили недоладу. Навіть відмінники наче не розуміли, чого домагається від них нова вчителька. А вона вже й не слухала, що їй відповідали, бо в голові бриніла лише думка про дзвоник (швидше б уже!), до очей підступали сльози... Що з того, що вона мала докладний конспект, точно визначила час на кожен елемент уроку і навіть годинника поклала перед собою? Все це тепер ні до чого. Виходить, надаремне вона не спала кілька ночей, готуючись до свого першого уроку...

В учительській було людно і шумно. І здавалось, що ніхто не помітив, яка збентежена прийшла з уроку молода вчителька.

Почався наступний урок. Усі розійшлися по класах. Вона лишилася на самоті з невимовним болем за свою невдачу, за перший крок, на якому так спіткнулася...

* * *

Таісія Олексієнко знайшла в собі силу здолати те, що здавалося їй неприступною фортецею, переборола підсвідомий намір кинути школу. І що частіше відвідувала вона відкриті уроки своїх колег, що вимогливіша була до себе, то коротшим ставав шлях до дитячої душі.

Коли спостерігаєш, як упевнено проводить тепер урок Таісія Олексієнко, як творчо оживає клас, не віриться, що той прикрий випадок стався лише рік тому.

П'ятикласники. Вони вперше починають вивчати кожен предмет з окремим педагогом. Здавалося б, як можна захопити малечу такою, скажімо, темою, як «Перетворення прикметників на іменники»? Та вчителька добирає яскраві зразки, викликає у дітей інтерес до придумування власних прикладів, де б в одних реченнях певні слова були прикметниками, а в інших — іменниками. І як радісно виблискують оченята, коли Таісія Іполітівна дозволяє прочитати щойно написане, а, може, ще й похвалить...

Вчителька не задовольняється, наприклад, тим, що клас уміє без помилки написати те чи інше слово. Вона обов'язково розкаже «біографію» слова, збуджуючи думку, збагачуючи знання учнів.

Ми чули, як образно розповідають дівчатка зміст «Муму». Вони вміють окреслити характерні риси персонажів, багатьма прикладами довести, чому так люблять Герасима і ненавидять пихату пані.

Наче зачаровані, слухають учениці, коли вчителька читає їм поему М. О. Некрасова «Мороз, красный нос». А завтра вони добиратимуть уривки, в яких змальовується тяжка доля селян у ті часи, коли ще був цар, і порівнюватимуть з щасливим життям радянських людей.

Молода вчителька невпинно розширює коло знань учнів, постійно заохочуючи їх до читання творів, які не входять до програми, критичної і мемуарної літератури.

Таісія Олексієнко вимогливо ставиться до своєї праці. Вчителька не тільки сумлінно готується до кожного заняття, просиджуючи довгими вечорами в бібліотеці Академії наук. Вона багато думає над тим, як оригінальніше й яскравіше побудувати урок. Її натхнення, невгасимий вогник передається ученицям, і тому в класі завжди панує творчий неспокій.

Розповіді про патріотизм Маяковського, про дружбу Горького з Коцюбинським, про тематичну спорідненість у творах Шевченка і Некрасова викладач перетворює на захоплюючі бесіди, і дзвоник стає прикрою несподіванкою для учнів.

Як плід творчої праці педагога зберігаються в учнівських зошитах змістовні роботи: «Безумству хоробрих співаєм ми пісню», «Ми Вітчизну любимо свою». В них відчуваєш, як формується зрілість нашого юнацтва, як стверджується вміння критично мислити, узагальнювати суспільні явища, відображені в поемах і романах, новелах і піснях.

Слово «орггодина» звучить надто сухо. Але воно стає повнокровним, набирає живого змісту, коли уявити бодай одну з бесід, які відбуваються після занять у суботу в класі вчительки Олексієнко. Ця бесіда схожа на продовження уроку, хоч мова йде про те, якою має бути радянська дівчина.

— Мій ідеал — Наташа з роману Горького «Мати», — палко доводила Катя Сологуб, і, щоб переконати своїх подруг, запитувала найяскравіші місця твору. Інші називали Лізу Чайкіну, Гулю Корольову, Зою Космодем'янську, раз-у-раз поглядаючи на Таісію Іполітівну, мовляв, до чиєї думки пристане класний керівник? І, як водиться серед запальних дівчат, раптом запитували, чи личить радянській дівчині ходити на танці, чи має рацію учениця Д., коли вважає, що захоплення модами та легкою музикою, товаришування з хлопцями — «пусте і не гідне ідеалу радянської дівчини»?

Надходить пора зрілості. Дівчата вже визначили віхи своєї майбутньої діяльності. Люда і Деля хочуть бути юристами, кілька подруг обрали фізико - математичні науки, деякі підуть у медичний інститут. Найменше говорять про своє майбутнє Галина і Ліля. Але хай не думають, що вони на якомусь роздоріжжі — вибір зроблено вже давно: вони мріють стати педагогами, присвятити себе благородній справі навчання й виховання молоді. Та чи не ясно, що вони хочуть стати такими ж, як їхня любима вчителька Таісія Іполітівна?

І здається, що слова, написані нею сьогодні в класі для граматичного аналізу, — «Сійте розумне, добре, вічне», — визначають ідеал життя молодої вчительки.

Зін. БІЛЕНКО.

Київська 44 жіноча середня школа.

у справах фізкультури і спорту, начальники всевобучу, голови добровільних спортивних товариств, військові керівники шкіл, майстри спорту і ін.

З доповіддю про підсумки роботи фізкультурних організацій України за 1945 рік і завдання на 1946 рік виступив голова Комітету в справах фізкультури і спорту при Раднаркомі УРСР тов. М. Бунчук.

Про виконання постанов Раднаркому УРСР і ЦК КП(б)У від 20 листопада 1944 року і від 10 листопада 1945 року доповіли наради завідуючі військових відділів Харківського, Львівського і Одеського обкомів КП(б)У тт. Глазирин, Загородній і Швайко.

З доповідями про роботу колективів і низових фізкультурних колективів, на нараді будуть розглянуті питання позашкільної спортивної роботи і про фізичне виховання учнів ремісничих та залізничних училищ і шкіл ФЗН.

У нараді беруть участь заступник завідуючого військовим відділом ЦК КП(б)У тов. Дехтярьов, секретар ЦК ЛКСМУ по військовій роботі тов. Клочко, заступник голови комітету в справах фізкультури і спорту при РНК СРСР тов. Українцев, начальник Управління в справах вищої школи при РНК УРСР тов. Бухало, заступник Народного комісара освіти УРСР тов. Яцун, начальник управління трудових резервів при РНК УРСР тов. Синіцин.

Нарада триватиме три дні.

АКТОРСЬКІ АГІТБРИГАДИ

ЧЕРНІГІВ. (Наш кор.). Для обслуговування колгоспників під час весняної сівби тут створено 8 культбригад з акторів обласного театру імені Шевченка, обласної філармонії та Ніжинського, Прилуцького і інших театрів області.

цегли.

Щоб витягти спід уламків цінні історичні пам'ятки —зразки старовинного прикладного мистецтва, іконопису тощо, — трест по пересуванню і розбиранню будівель розгорнув тут велику роботу.

Вже розібрано 6000 кубічних метрів завалів. Серед них знайдено відомий мармуровий пам'ятник російському полководцеві Рум'янцеву-Задунайському роботи скульптора Мартоса, численні зразки вишитого золотом одягу тощо.

Семінари для вчителів сільських шкіл

ХАРКІВ, (Наш кор.). Інститут удосконалення вчителів незабаром організує семінари для сільських учителів. Педагоги прослухають лекції з методики викладання різних дисциплін.

Для проведення семінарів у райони області виїжджають 12 кращих наукових працівників інституту.

Воронізький народний хор

В Києві з великим успіхом виступає Воронізький російський народний хор. Він народився в ті дні, коли німецькі полчища захопили Вороніж. У невеличкому місті області — Анна було створено хоровий колектив, якому судилося вдобути всесоюзну славу.

Поблизу вогневої лінії фронту, наперекір ворогам, гордо і голосно залунала тоді російська пісня, виховуючи в народі любов до Батьківщини, закликаючи боронити рідну землю.

Артисти хору — здебільшого учасники художньої самодіяльності області. Душею всього колективу є його художній керівник композитор К. Массалітінов.

Що б не виконував хор, (а йому більше вдаються частушки та обрядові пісні, поєднані з танцем), ми завжди відчуваємо бережне ставлення до народного твору. Це позначається в свідомому ігноруванні зовнішніх ефектів і прикрас, за якими так часто ганяються численні ансамблі пісні і танцю. У Воронізькому хорі немає нічого від естради, від бажання блиснути «фокусом».

Нам доводилося слухати воронізьку пісню «Летять утки» у виконанні різних ансамблів. Але вперше всю привабливість цього чудового твору, де глибоко і сильно передано сум розлуки закоханих, ми відчули, слухаючи спів вороніжців.

У танці вороніжці вміють майстерно поєднати вигадку, дотеп. І тому, скажімо, «Величальна» в їх виконанні подібна до народного танцю-гри, де все злито в єдину, природну й яскраву картину: і танок дівчат, які величають жениха, і спів хору, де словами виражено те, що танцюристи відображають в русі. А різноманітні і дотепні частушки, поєднані з танцем, переносять нас на вулицю, на гулянку, де й народився цей витвір народної фантазії.

В атмосфері уваги, щирого захоплення народною піснею і танцем братнього російського народу проходять концертні виступи Воронізького хору. Сподіваємось, що організатори концертів дадуть змогу найширшим колам населення познайомитися з творчістю цього прекрасного колективу.

Я. ГАН.

ному на його честь в Нью-Йорку, заявив, що Радянський Союз — це твердиня миру, а Сталін — носитель факела майбутнього. Він протиставив промову Черчілля, «в якій останній закликав до священної війни проти Радянського Союзу», заявам Сталіна, в яких особлива увага приділялась міжнародному мирові. За словами Кржицького, ці двоє людей тепер є символом двох шляхів життя: Черчілль — «реакційний представник горі та архаічної колоніальної системи, який має на меті зберегти статус-кво шляхом проведення політики рівноваги сил»; Сталін — символ «динамічного соціалізму, визволення європейських народів від напівфеодальних профашистських режимів та емансипації колоніальних народів».

Коментуючи свою недавню подорож по Східній Європі, Кржицький заявив, що на нього справили велике враження єдність і духовне відродження, а також широкі соціальні, економічні і політичні зміни в Болгарії, Чехословаччині, Польщі та Югославії. За його словами, єдність слов'янських народів така велика, що «ніяка сила на землі не може роз'єднати їх».

Щодо Польщі Кржицький заявив, що робітники, особливо вуглекопи, роблять чудеса в галузі реконструкції. В Югославії єдність проявляється більше, ніж будь-коли в історії. Він відізвався з високою похвалою про Тіто і болгарське враження, що радянська система грунтується, головним чином, на праці, культурі, охороні материнства і дитинства і боротьбі за мир. Я можу запевнити вас, що у людства не було б причини побоюватися нових воєн, коли б усі інші держави базувались на таких основах». За його словами, вплив Радянського Союзу у Східній Європі грунтується не на пропаганді, а на «магнетичній привабній силі», його великому вкладі у справу розгрому націзму і соціалістичній системі.

На банкеті виступив також віцеголова Американського всеслов'янського конгресу Балакович, який заявив, що слов'янські народи нині вперше стали господарями своєї долі. Він різко виступав проти присутності англійських і американських військ у Китаї, Греції та Єгипті, проти відправки лінкора «Міссурі» в Туреччину та істеричної шпіономанії, яка виникла в зв'язку з атомною бомбою.

На банкеті були присутні понад 1.000 гостей, серед яких були численні видатні профспілкові діячі. Серед інших промовців виступали як офіційні представники своїх урядів польський посол Ланге, болгарський представник генерал Стойчев і югославський делегат на сесії Об'єднаних націй Гаврілович. У своїх промовах вони вітали Кржицького і закликали до єднання і дружби між усіма слов'янськими народами та країнами.

ПРОВОКАЦІЯ РУМУНСЬКИХ РЕАКЦІОНЕРІВ В МЕДІАШІ

БУХАРЕСТ, 14. (ТАРС). Як повідомляє газета «Скинтейа», група прихильників Маніу і легіонерів напала 9 березня на приміщення ради профспілок в Медіаші. Бандити, які діяли під керівництвом віце-голови місцевої організації націонал-цараністської партії, керованої Маніу, розгромили приміщення і побили присутніх на засіданні членів профспілки, завдаючи їм ножових ран. Чотири чоловіка з числа поранених—в тяжкому стані. Як показало слідство, напад був підготовлений головою місцевої організації маністської партії інженером Павлович. Газета наводить імена інших учасників нападу, серед яких відомий в Медіаші гітлерівець Бентлер, недавно випущений з табору. Розслідування триває

Відповідальний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

БФ 00901 Адреса редакції: м. Київ, вул. Воровського, 22. Телефони редакції: 4-35-24, 4-23-51, 4-11-68.

Друкарня «Радянська Україна», Київ, Прозорівська, 59, тел. 4-20-25, 4-34-08, 4-26-45. Зам. № 848.

24 № 1017.

2

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Цайтхайм

Видом на жительство служить не может

Действительно по «15» октября 1945 г.

Фото-карточка

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано Вокула Надежде Захарьевне
(фамилия, имя, отчество)

год рождения 1924 место рождения Сумская об. Штеповский р-н. с. Сера-Бабино

в том, что он по прибытии из г. Роттвайль

с «8» Сентября м-ца по «15» Сентября

м-ца 1945 г. содержался в л 253 проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства

Сумская об. Штаповский р-н. С. Сера-Бабино
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать) (подпись)

3

Регистрационный лист

на прошедшего регистрацию в лагере № 253 **или СПП №** _____

(ненужное зачеркнуть), дислоцирующегося в населенном пункте цайтхайн саксонская

1. Фамилия, имя, отчество	Вакула Надежда Захаровна
2. Год и место рождения 1924 г	Сумская обл Штеповский р-н село Серобаба
3. Национальность Украинка	4. Образование 2 класса
5. Специальность	нет
6. Последнее постоянное место жительства и работа на территории СССР (для военнослужащих указывается наименование воинской части).	Сумская обл Штеповский р-н село Серобаба раб в колхозе
7. Состоял ли в ВКП(б) или ВЛКСМ	б/п
8. Почему оказался на территории другого государства	мобилизована 5/IV 43 г
9. Подвергался ли арестам, допросам, задержаниям, штрафам со стороны немецких властей (когда, где и за что)	нет
10. Содержался ли в спецлагерях противника и что там делал (указать наименование лагеря и адрес)	нет
11. Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, отрядах, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батальонах, создававшихся противником; служил ли в немецких учреждениях, предприятиях, организациях (в каких, в качестве кого).	раб у крестьянина на полевых работах село Цифенгон. г ротвель с 5/IV 43 г по 21/IV 45 г приб в лагерь 253 из г ротвель 9/IV 45 г.
12. Какие отобраны документы при регистрации	нет
13. Где проживают близкие родственники, кто именно (указать точный адрес)	не известно
14. Куда следует на постоянное жительство	Сумская обл Штеповский р-н село Серо Баба.

Правильность данных мною сведений подтверждаю.

подпись: Вакула

Регистрационный лист заполнил

подпись: Иванов

Регистрационный лист проверил:

Председатель регистрационной комиссии НКВД СССР

подпись: [signature]

Удостоверение о направлении на постоянное местожительство получил:

Вакула

(подпись регистрируемого)

Убыл из лагеря «15» сентября 1945 г.

Сов. секретно.

4

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РАЙОННОЙ
ПРОВЕРОЧНО-ФИЛЬТРАЦИОННОЙ
КОМИССИИ КАПИТАН
/ЕГОРОВ/

"12" августа 1945 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ
/ по фильтрационному делу /

Мы члены проверочно-фильтрационной комиссии при Штеповском РО МГБ рассмотрев фильтрационное дело репатриированного советского гражданина Вакуло Надежда Зах. 1924 г. прибывшего к месту постоянного жительства село Серебрянка Штеповского района Сумской области " " 1945 года и найдя, что Вакуло Надежда Захаровна пройдя фильтрационную комиссию при Штеповском РО МГБ сомнений никаких не вызывает со стороны членов комиссии т.к. последняя насильственным путем была узнана в Германию на работу.

руководствуясь приказом НКВД /НКГБ № 00288 от 16 июля 1945 года.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Считать гр. Вакуло Надежда Захаровна 1924 года проверенным и фильтрационное дело сдать в архив 1 спецотдела УМГБ для хранения и взятия на оперативный учет.
2. Передать фильтрационное дело на гр. _____ в ра _____ район _____ МГБ для последующей агентурной разработки.
3. _____

НАЧАЛЬНИК ШТЕПОВСКОГО РО МГБ
КАПИТАН

/Егоров/

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ:

И.О. ЗАМ. НАЧ. ШТЕПОВСКОГО РО МГБ
СЕРЖАНТ

/Кирпиченко/.

Архивное № 6465

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного делопроизводства со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел _____

_____ (_____)

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Зам. [illegible]

18 VI 1955 г.

Бунаров

[illegible]

5

1. Фам. Вокула

2. Имя Надежда

3. Отч. Захарьевна

4. Год рожд 1924 5. Место рожд Сумская об. Штеповский р-н. с. Сера-Баба

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию по месту рождения

7. Проф. (спец.) нет

8. Парт. – 9. Нац. Укр. 10. Гражд.

11. За границей был с 5/VII 1942 г. по 21/IV 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал:

Германии у крестьянина с/хозр. г. Цифенган г. Роттвела с 5/VII 42 по 21/IV 45 г. прибыла в л. 253 из Ротвеля 9/IX 45 г.

(фамилия. составившего карточку)

Иванов

Точный адрес фильтрационного пункта

Гор. Цайтхайн

Область Саксонская

Республ Германия

фильтрацию прошел

с 8 Сентября 1945 г.

по 15 Сентября 1945 г.

Арх фил

6465

а) Решение фильтрац. комиссии: Направить
Сумская об. Штеповский р-н.
с. Сера-Баба

б) Выбыл / Направлен 15 Сентября 1945 г. Сумская об. Штеповский
р-н. с. Сера-Баба.
(указать точный адрес куда)

(Выбыл на жительство: село, город. район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено « » 194 г. при №
в УНКВД. Сумской обл.
(точное название органа НКВД — НКГБ)

г) Разные отметки

32502

4 б-н

НА СОВ. ГРАЖДАН 6

1. Фамилия Вакула

2. Имя Надежда 3. Отчество Захаровна

4. Год рождения 1924 5. Место рождения Сумск. обл. Штеповский с. Серобабино

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию там же

7. Профессия (специальность) 2 кл. колх 8. Национальность укр

9. Партийность — 10. Гражданство ССР

11. За границей был с 5.5. 1943 г. по 20.4. 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал Герм. Ротвель ср. раб.

13. ...

(№ фронтового сборно-пересыльного пункта и наименование фронта

или № проверочно-фильтрационного пункта и наименование населенного пункта)

14. Дети до 14 лет, следующие при родителях (имя и год рождения)

Арх фил. 6465

Правильность записанных на меня сведений .....

.....подтверждаю Вакуленко

подпись

.....

подпись сотрудника, заполнившего карточку

.....

а) Решение фильтрационной комиссии .....

.....

б) Выбыл «15» 09 1945 г. На родину

указать точный адрес, куда выбыл

.....

на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

.....

в какой лагерь, тюрьму

.....

в) Личное дело направлено „.....“ ..... 194.....г. № .....

.....

точное название органа НКВД—НКГБ

.....

ЗАВІРЯЛЬНИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 6 аркушів
листів

21 07 2026

Посада

Підпис

ОБЛОЖКИ ДЛЯ ДЕЛОВЫХ БУМАГ «ДЕЛО»

ТУ 81-01-290-77 АРТ 1с17447

Тип. Наримановского района
Упрполиграфиздата Астраханского облисполкома